Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
Бағалы қағаздар нарығының субъектілерін қадағалау департаменті

Қазақстан Республикасының жинақтаушы зейнетақы жүйесінің ағымдағы жағдайы

2015 жылғы 1 наурыздағы жағдай бойынша

Көлемі: 6 бет
Кестелер саны: 5
Графиктер саны: 3
Кезеңділігі: ай сайын жаңарту

2015 жыл

МАЗМҰНЫ

I. САЛЫМШЫЛАРДЫҢ (АЛУШЫЛАРДЫҢ) ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖИНАҚТАРЫ

1-кесте. БЖЗҚ салымшылары (алушылары)

2-кесте. Салымшылардың (алушылардың) зейнетақы жинақтары

1-график. Зейнетақы жарналарының, «таза» инвестициялық кірістің және зейнетақы жинақтарының өзгеру динамикасы

3-кесте. Зейнетақы төлемдері

II. РЕСПУБЛИКА ЭКОНОМИКАСЫНДАҒЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ СЕКТОРЫНЫҢ РӨЛІ

4-кесте. Республика экономикасындағы зейнетақы секторының рөлін сипаттайтын салыстырмалы көрсеткіштердің динамикасы

2-график. ҚР экономикасындағы зейнетақы секторының рөлі

III. ҚОРЛАРДЫҢ ЗЕЙНЕТАҚЫ АКТИВТЕРІНІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

3-график. Зейнетақы активтерінің жиынтық көлемінің өзгеру динамикасы

5-кесте. БЖЗҚ жиынтық инвестициялық портфелі

I. САЛЫМШЫЛАРДЫҢ (АЛУШЫЛАРДЫҢ) ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖИНАҚТАРЫ

1-кесте. БЖЗҚ-ның салымшылары (алушылары)

Бүгінгі күнде БЖЗҚ міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіби жарналарды, міндетті кәсіби зейнетақы жарналарын және ерікті зейнетақы жарналарын тартуды жүзеге асыратын жалғыз ұйым болып табылады.

«Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы» 2013 жылғы 21 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары сондай-ақ ерікті зейнетақы жарналарын тартуға құқылы, алайда қазіргі кезде ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығымен инвестициялық портфельді басқару қызметін жүзеге асыруға лицензиялар берілген жоқ.

Сол бір салымшыларға (алушыларға) ашылған қайталанатын жеке зейнетақы шоттарын жабуға байланысты салымшылардың (алушылардың) бір немесе бірнеше ЖЗҚ міндетті зейнетақы жарналары бойынша шоттарының санын 8 647 немесе 0,1%-ға төмендеуі байқалады.

Ерікті кәсіби зейнетақы жарналарын қоса, ерікті зейнетақы жарналары бойынша салымшылардың шоттарының саны 119 немесе 0,3%-ға азайды, ал міндетті кәсіби зейнетақы жарналары бойынша шоттардың саны 10 137 немесе 3,1%-ға көбейді.

Жинақтаушы зейнетақы қорлары салымшыларының (алушыларының) саны	1.01.15	1.03.15	Өсімі (%-бен)
міндетті зейнетақы жарналары бойынша	9 377 563	9 368 916	-0,1
ерікті зейнетақы жарналары бойынша (оның ішінде ерікті кәсіби зейнетақы жарналары)	39 934	39 815	-0,3
міндетті кәсіби зейнетақы жарналары бойынша	328 105	338 242	3,1

Міндетті зейнетақы жарналары бойынша зейнетақы жинақтары 2 айда 112,2 млрд.теңгеге (2,5%) ұлғайды, ерікті кәсіби зейнетақы жарналарын қоса, ерікті жарналар бойынша өзгерістер байқалған жоқ, ал міндетті кәсіби зейнетақы жарналары бойынша зейнетақы жинақтары 6,3 млрд.теңгеге (24,0%) ұлғайды.

Зейнетақы жинақтары, млрд. теңге	1.01.15	1.03.15	Өсімі (%-бен)
міндетті зейнетақы жарналары бойынша	4 490,0	4 602,2	2,5
ерікті зейнетақы жарналары бойынша (оның ішінде ерікті кәсіби зейнетақы жарналары)	1,5	1,5	0,0
міндетті кәсіби зейнетақы жарналары бойынша	26,3	32,6	24,0

2-кесте. Салымшылардың (алушылардың) зейнетақы жинақтары

Зейнетақы жинақтарының көлемі	1.01.15	1.03.15	Өсімі (%-бен)
Зейнетақы жинақтары, млрд. теңгемен	4 517,8	4 636,4	2,6
Зейнетақы жарналары, млрд. теңгемен	3 686,3	3 798,6	3,0
«Таза» инвестициялық кіріс, млрд. теңгемен	990,5	1 028,1	3,8
Зейнетақы жинақтары сомасындағы «таза» инвестициялық кірістің үлесі, %-бен	21,9	22,2	0,3

1-график. Зейнетақы жарналарының, «таза» инвестициялық кірістің және зейнетақы жинақтарының өзгеру динамикасы (2-кестеге) (млрд.теңге)

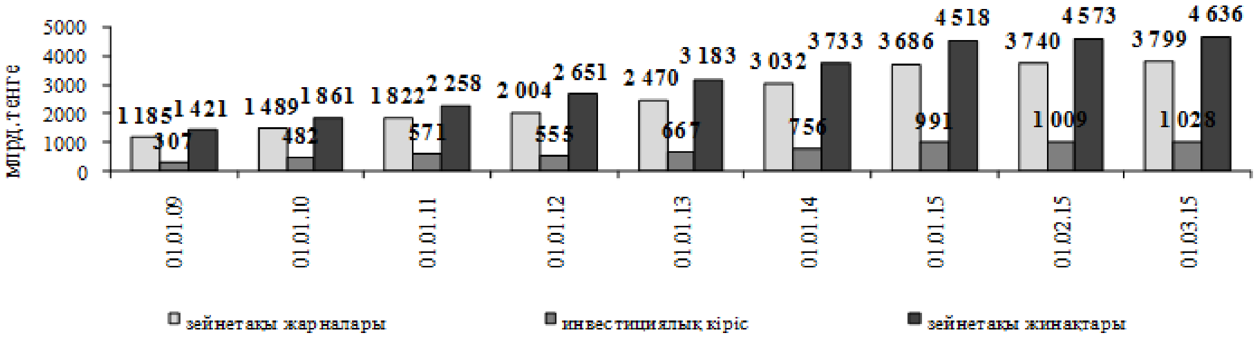

Салымшылардың (алушылардың) зейнетақы жинақтары 2015 жылдың басынан бері 118,6 млрд. теңгеге (2,6 %) ұлғайып, 2015 жылғы 1 наурызда 4 636,4 млрд. теңге болды.

3-кесте. Зейнетақы төлемдері

(млрд. тенге)

Көрсеткіштің атауы / күні	1.01.15	1.03.15	Өсімі (%-бен)
Зейнетақы төлемдері	529,6	561,1	5,9
оның ішінде, зейнетақы аннуитеті шартына сәйкес алушылардың зейнетақы жинақтарын сақтандыру ұйымдарына аудару	97,0	99,4	2,5

Салымшылардың (алушылардың) зейнетақы жинақтары 2015 жылдың 2 айында 31,5 млрд. теңге немесе 5,9%-ға ұлғайып, 2015 жылғы 1 наурызда 561,1 млрд. теңге болды.

II. ЖИНАҚТАУШЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ ҚОРЛАРЫ ҚЫЗМЕТІНІҢ ТИІМДІЛІГІ. РЕСПУБЛИКА ЭКОНОМИКАСЫНДАҒЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ СЕКТОРЫНЫҢ РӨЛІ

4-кесте. Республика экономикасындағы зейнетақы секторының ролін сипаттайтын салыстырмалы көрсеткіштердің динамикасы

Көрсеткіштің атауы / күні	1.01.15	1.03.15
ЖІӨ млрд.теңге	38 033,1*	41 307,6†
Зейнетақы жинақтарының ЖІӨ-ге қатынасы, %-бен	11,9	11,2
Зейнетақы жарналарының ЖІӨ-ге қатынасы, %-бен	9,7	9,2
«Таза» инвестициялық кірістің ЖІӨ-ге қатынасы, %-бен	2,6	2,5

2-график. ҚР экономикасындағы зейнетақы секторының рөлі

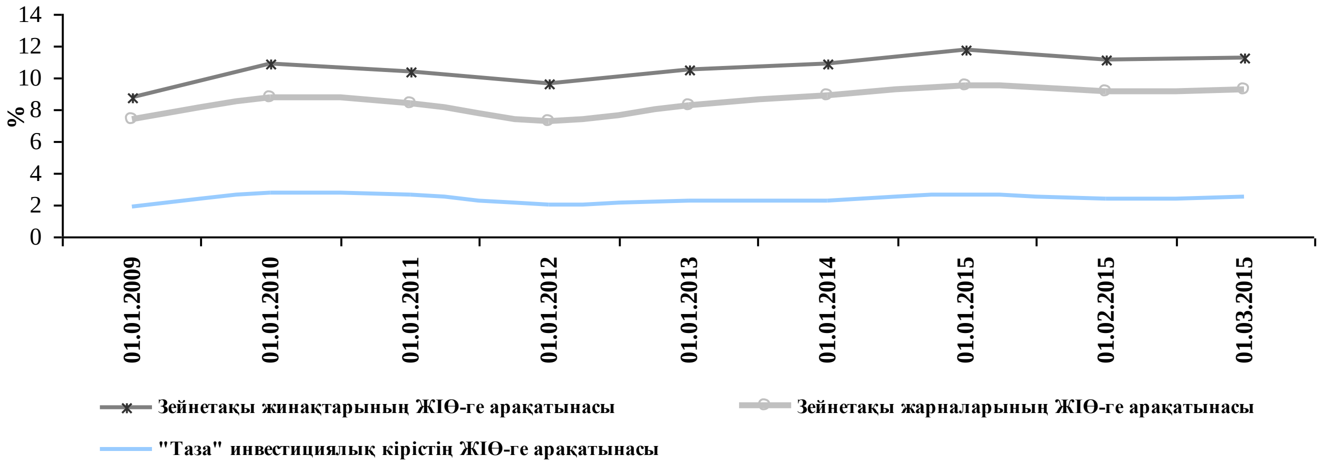

III. БЖЗҚ ЗЕЙНЕТАҚЫ АКТИВТЕРІНІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

3-график. Зейнетақы активтерінің жиынтық көлемінің өзгеру динамикасы

2015 жылғы 1 наурыздағы жағдай бойынша БЖЗҚ зейнетақы активтерінің жиынтық көлемі 2015 жылдың басынан 122,9 млрд. теңгеге немесе 2,7%-ға ұлғайып, 4 642,5 млрд. теңге болды.

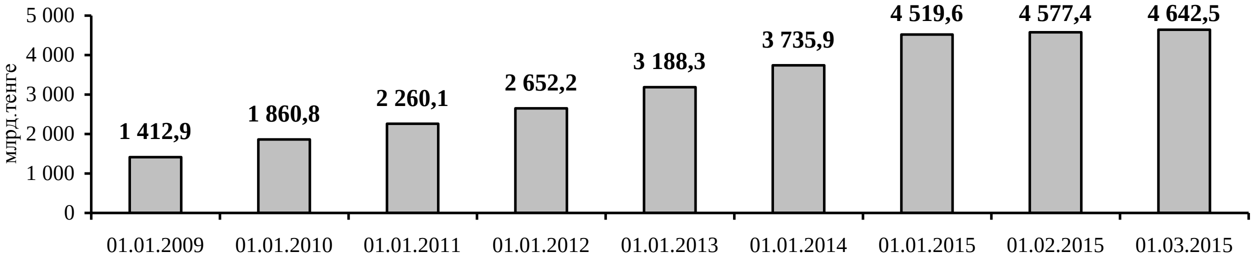

2014 жылғы 1 наурыз – 2015 жылғы 1 наурыз аралығындағы кезеңде зейнетақы активтерінің орташа айлық ұлғаюы 58,5 млрд. теңге болды.

* - ҚР Ұлттық экономика министрлігінің есеп деректері.
** - ҚР Ұлттық экономика министрлігінің болжам деректері.

5-кесте. БЖЗҚ жиынтық инвестициялық портфелі

(млрд. теңге)

Қаржы құралдары	**1.01.15**		**1.03.15**	
	млрд. теңге	**%-бен**	**млрд. теңге**	**%-бен**
ҚР мемлекеттік бағалы қағаздары, оның ішінде	**1 967,3**	**45,3**	**2 142,3**	**47,0**
Қаржы министрлігінің бағалы қағаздары	1 961,8	42,1	2 136,8	46,9
Ұлттық Банктің ноттары	0,0	0,0	0,0	0,0
жергілікті атқарушы органдардың бағалы қағаздары	5,5	0,1	5,5	0,1
Шетел эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздары	**151,3**	**3,5**	**153,2**	**3,4**
акциялар	9,0	0,2	9,8	0,2
облигациялар	142,3	3,3	143,4	3,2
Халықаралық қаржы ұйымдарының бағалы қағаздары	**82,5**	**1,9**	**82,5**	**1,8**
Шетел эмитенттерінің мемлекеттік бағалы қағаздары	**74,3**	**1,7**	**66,2**	**1,5**
Тазартылған алтын	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
ҚР эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздары, оның ішінде	**1364,9**	**31,4**	**1 412,4**	**31,0**
акциялар	145,5	3,3	123,9	2,7
облигациялар, оның ішінде:	1 219,4	28,1	1 288,5	28,3
шетел валютасында номинирленген	271,9	6,3	277,4	6,1
теңгеде номинирленген	947,6	21,8	1011,1	22,2
Екінші деңгейдегі банктердегі салымдар	**710,2**	**16,3**	**698,0**	**15,3**
Туынды қаржы құралдары	**-4,5**‡	**-0,1**	**0,033**	**0,001**
Жиынтығы	**4346,0**	**100,0**	**4 554,6**	**100,0**

2015 жылғы 1 наурызда БЖЗҚ жиынтық инвестициялық портфелінің негізгі үлесіне бұрынғыша ҚР мемлекеттік бағалы қағаздары және ҚР эмитенттерінің корпоративтік бағалы қағаздары ие (БЖЗҚ осыған ұқсас күнгі инвестициялық зейнетақы активтерінің жалпы көлемінің 47,0% және 31,0% тиісінше).

Өз кезегінде, шетел эмитенттерінің бағалы қағаздарына инвестициялар көлемі 301,9 млрд. теңгені (яғни, шетел эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздары, халықаралық қаржы ұйымдарының бағалы қағаздары және шетел эмитенттерінің мемлекеттік бағалы қағаздары) немесе инвестициялық зейнетақы активтері көлемінің 6,7%-ын құрайды. Екінші деңгейдегі банктердегі салымдар үлесіне 15,3% немесе 698,0 млрд. теңге келеді.

‡ портфельде туынды қаржы құралының бағасы (келісім-шарттың) және базалық активтің ағымдағы нарық бағасының арасындағы айырма ғана көрсетілгендіктен мән теріс болып табылады